

Kendelse

afsagt den 22. august 2023

Sag nr. 2023-80-0982

[Klager]

mod

Berlingske

[Klager] ved advokat Philip Palmer Jørgensen har klaget til Pressenævnet over artiklerne *"Katolske præster arbejder videre trods krænkelser"* samt forsideomtalen af denne, bragt den 18. februar 2023 i den trykte avis og bragt samme dag online med overskriften *"De blev dømt for at købe børneporno og belure skolepiger. Alligevel arbejder de stadig som katolske præster"* og artiklen *"[Person 1] meldte præst for overgreb og kirken pensionerede ham – men senere ophævede Vatikanets domstol hans straf"* samt forsideomtalen af denne, bragt den 26. februar 2023 i den trykte avis og bragt samme dag online med overskriften *"[Person 1] meldte sin præst for overgreb, og kirken sendte præsten på pension. Men senere ophævede Vatikanets domstol straffen"*, idet [Klager] mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager] har klaget over blandt andet, at han er omtalt ved navn i artiklerne, at overskrifterne og forsideomtalerne er misvisende, og at Berlingske ikke har overholdt den aftale, der var indgået, om hans medvirken i artiklerne.

1 Sagsfremstilling

Forud for offentliggørelsen

Berlingske har til Pressenævnet indsendt den korrespondance, avisen havde med [Klager] før offentliggørelsen. Den 4. januar 2023 sendte Berlingske følgende mail:

"Kære [Klager], Jeg er journalist ved Berlingske og kontakter dig, da vi researcher på en historie, hvor vi vil samle op på de sager om overgreb og krænkelser, der optog den katolske kirke for ca. ti år siden. En af de sager, der dengang blev nævnt, omhandlede jo som bekendt dig. Men allerede dengang gik kirken i Rom, som jeg forstår det, jo ind i sagen og underkendte den danske biskops sanktioner. Det er min forståelse, at sagen dengang blev afsluttet med en afgørelse fra den romerske domstol, Den apostolske Signatur, fra den 29. november 2017 samt den definitive og fulde ordlyd af afgørelsen fra den 7. marts 2018.

Som udenforstående er det ekstremt svært at trænge til bunds i sådanne sager, og derfor vil jeg høre dig, om du vil give os indblik i denne afgørelse? Hvis sagen vitterligt blot er en afsluttet misforståelse vil vi ikke dykke nærmere ned i den. Jeg håber derfor, du vil lade os se de relevante dokumenter fra Signaturaen i Rom, der kan belyse sagen. Du er velkommen til at kontakte mig på [telefonnummer], hvis du lige vil høre nærmere. De bedste hilsner [Journalisten]”

Den 3. februar 2023 sendte Berlingske følgende mail:

”Kære [Klager], Først og fremmest tak for din tid og snakke om dine oplevelser. Jeg citerer dig selvfølgelig ikke for noget som helst i artiklen, men det har stadig været en stor hjælp for at forstå nogle af nuancerne. Jeg har noteret mig, at du ikke ønsker at kommentere, men som jeg sagde i telefonen, kommer vi til at skrive om den gamle sag - med særligt fokus på den efterfølgende håndtering fra kirkens side. Vi bruger blandt andet advokatundersøgelsen fra 2012 og flere af de ældre artikler, der blandt andet omhandler dommen fra Signaturaen.

I artiklen har vi også et par udpluk fra [Person 1]s bog ‘[Bogtitel]’ og et kortere interview med ham. De anklager skal du selvfølgelig skal have lov til at se og kommentere på - hvis du vil, selvfølgelig. Jeg har her samlet spørgsmålene, og hvis du ønsker at svare på dem, skal jeg bede om dine svar senest tirsdag den 7. februar kl. 16. Ellers noterer jeg, at du ikke ønsker at medvirke.

Omtalen af sagen er en del af en større serie, der mere generelt behandler en række sager fra den katolske kirke. Jeg regner med, at den udkommer i slut februar. Du er selvfølgelig også velkommen til at ringe, hvis du gerne vil lave et egentligt interview. De bedste hilsner [Journalisten].

Her kommer anklagerne og en række spørgsmål:

I bogen ‘[Bogtitel]’ skriver [Person 1] om en aften på din præstegård i [Bynavn A]: “Han begyndte at kysse og kæle for mine brystvorter. Jeg forsøgte at komme helt om på maven, men han lagde sit behårede ben ind over mig og holdt mig fast. Jeg kunne mærke hans pik mod mine underbukser. Jeg krummede mig mere sammen. Han stønnede tungt, mens hans højre hånd gled ned over min mave i cirkelbevægelser.” Kan du genkende den beskrivelse af episoden?

[Person 1] husker kulturen i præstegården som stærkt seksualiseret og siger i artiklen: “Vi blev langsomt manipuleret til at acceptere hans behov for eksempelvis at kysse os på panden, kramme os længe, slå os bagi med rebet fra præstekjolen eller ved at tale sjofelt. Sjofelhederne kunne være at sammenligne alterlys med et erige-rede lem eller fortælle vittigheder om nonner, der cyklede rundt uden sadel på.

Kan du genkende den beskrivelse?

[Person 1] siger i artiklen, at når han som [Titel] kørte i bil med dig til messer i de forskellige sogne, husker han, hvordan du i bilen kunne strejfe indersiden af hans lår og hans bukser.

Kan du genkende den beskrivelse?

[Person 1] siger i dag: “Jeg vågner stadig efter drømme, hvor præsten opsøger mig og overskrider mine grænser, uden at jeg kan sige fra. Jeg skammer mig over de

drømme, selvom jeg selvfølgelig ikke har gjort mig skyld i noget.” “Mødet med præsten har sat sig i mig som en grundlæggende følelse af skyld, skam og svigt.

Hvordan har du det med det?

Hvordan forholder du dig til advokatundersøgelsens beskrivelse af de to sager, der lå på dig og er omtalt heri: [Der er i mailen indsat et link, *Pressenævnet*]

I marts 2011 blev der blandt andet i forbindelse med advokatundersøgelsen aflagt en rapport til den katolske biskop i Danmark, [Person 2]. Konklusionen heri lød, at “forklaringerne fra de forurettede var troværdige, og der synes også at være en recidivrisiko.”

Hvordan forholder du dig til den påstand?

I undersøgelsen forlyder det også, at biskoppen bad dig gå på pension fra dine menigheder.

Gjorde han det?

Hvordan forholder du dig til den efterfølgende dom fra Signaturaen?

Hvordan forholder du dig til den meddelelse, den danske biskop indrykkede i katolsk orienteringen efterfølgende?

Jeg er med på, at det kan virkelig voldsomt, når det hele står samlet som her, men det er udelukkende for at sikre, at vi kommer hele vejen omkring sagen og den efterfølgende håndtering. De bedste hilsner [Journalisten]”

Den 7. februar 2023 besvarede [Klager] mailen:

”Kære [Journalisten] Jeg har modtaget din mail og oplever dens indhold modsat af, hvad vi gennem telefonsamtaler behandlede, hvilket jeg forleden dag telefonisk har ladet dig vide. Det drejer sig om, sagde du, om håndteringen af ’sagerne’ i den katolske kirke, - ikke om ’sagerne’.

1. M. h. t. mig personligt blev der ingen sager. Kun beskyldninger, - selv i bogform, - som ikke førte til sigtelse, hverken civilretsligt eller kirkeretligt. Men i kirkens håndtering blev der fra biskoppens side begået en yderst uheldig grov fejl, idet han, straks ved beskyldningernes ankomst, suspenderede de beskyldte præster og dermed offentligt hængte dem ud til spot og spe, - uagtet kirkerettens § 1717-18, som siger: Hvis biskoppen modtager kendskab til, at der kunne være sandsynlighed for, at en strafbar handling kunne være begået, så skal han selv, eller gennem en anden egnet person forsigtigt orientere sig om sagen, de nærmere omstændigheder og de strafferetslige konsekvenser. . . Der skal drages omsorg for, at denne forundersøgelse ikke medfører, at nogens gode navn og rygte kommer i fare.

2. Nu ser jeg, at du, - trods det anførte, - alligevel går til de gamle beskyldninger. Og stiller mig spørgsmål angående disse. Jeg afviser konsekvent at deltage i en fornyet opkogning af et forløb, som korrekt er afsluttet, idet jeg offentligt indgående tidligere har besvaret ALT omkring dette emne. Osse videregivet katolsk orienterings daværende redaktør og biskoppelig rådgiver [Person 3]s anmeldelse af [Person 1]s bog: ”Hvis jeg skulle blive overbevist om, at [Klager] har gjort, hvad han beskyldes for, skyldes det ikke [Person 1]s bog.”

3. Femten måneder EFTER dette forløbs afslutning får biskoppen klager fra fem personer, - jeg har set det ham tilsendte i Rom, - over, at jeg forskellige steder som vikar

fejrer messe. I stedet for at afvise klagerne, vælger han påny at udstille mig, idet han offentligt, - udenfor vort domicil, - forbyder mig så at sige alt. Jeg må i hans bispedømme ikke udføre hverken præste- eller lægmandstjenester, heller ikke være organisat. Han skriver til mig, at jeg, hvis jeg ikke respekterer forbuddet, må forvente konsekvenser, og at jeg, hvis jeg er utilfreds, kan jeg klage i Rom. Efter at have holdt situationen ud i små to år, klagede jeg. Jeg fik sagen antaget, og jeg fik ret. Videre behøver jeg ikke at berette. Både Kr. Dagblad og Weekendavisen har dækkende skrevet om det i 2018, hvoraf det osse fremgår, at biskoppen kun på ét punkt har opfyldt Højesterets (Signaturas) afgørelse, nemlig ophævelsen af den totale blokade. Dommens krav om korrekt videregivelse ('ulovlig' er blevet til uberettiget') og rehabilitering af min person har aldrig fundet sted.

4. Den af dig nævnte advokatundersøgelse er blevet udarbejdet ifølge et kommissorium udarbejdet af en arbejdsgiver, der tillige traf afgørelse i henhold til den udarbejdede rapport, hvorfor den vanskeligt kan siges at opfylde et krav om at være 'uvildig'. Dens udsagn om 'gentagelsesrisici' med hensyn til forhold, som er ubeviste, siger noget om dens kvalitet

5. Hvad min biskop og jeg vedr. min pensionering som sognepræst, - ikke som præst, - kunne have talt om, ser jeg som en personlig sag. Husk, at en katolsk præst aldrig irl kan blive pensioneret. Mht. sognepræsteembedet: Rækkefølgen: ansøgning - bevilling kan skriftligt dokumenteres.

Må jeg til sluttelig anføre, at jeg går ud fra, at jeg - osse i tiden efter [Person 11], - lever i en retsstat. Jeg er ikke indstillet på at lade min person krænke af Berlingske Tidende (atter engang). Hvis det sker, vil jeg foretage en politianmeldelse af bladet under henvisning til straffelovens bestemmelser i kapitel 27 om freds- og ærekrænkelser.

Jeg tillader mig også at henvise til "God Presseskik", hvorefter massemediernes skal anerkende hensynet til den enkelte borgers krav på respekt for den personlige integritet og privatlivets fred og til behovet for beskyttelse mod ubeføjet krænkelse. På baggrund af vore drøftelser og korrespondance. og ikke mindst med henvisning til ovennævnte, har jeg sendt jeg denne mail til min advokat Philip Palmer Jørgensen, - til evt. opfølgelse. Må jeg bede om en reaktion mht. modtagelse af denne mail. p. [Klager]"

De påklagede artikler

Pressenævnet har fra klager fået overbragt de trykte udgaver af Berlingske fra henholdsvis den 18. og den 26. februar 2023, der indeholder den påklagede omtale.

- forsideomtale af 18. februar 2023

Berlingske bragte den 18. februar 2023 i den trykte avis forsideomtalen "Katolske præster arbejder videre trods krænkelser og børneporno". På forsiden er bragt et billede af en jesusfigur på et kors. Af forsideomtalen fremgår følgende:

"En række præster i den katolske kirke i Danmark har i årevis kunnet fortsætte deres virke i kirken på trods af bøder for besiddelse af børneporno, krænkelser af

mindreårige eller troværdige anklager om overgreb. Det på trods af kirkens gentagne løfter om et opgør med fortidens mange sager om pædofile overgreb. I flere af sagerne er præsterne blot sendt til udlandet – i andre har de kunnet fortsætte uhindret i deres stilling i Danmark. Feature side 22.”

- artiklen ”*Katolske præster arbejder videre trods krænkelser*”

Berlingske bragte den 18. februar 2023 artiklen ”*Katolske præster arbejder videre trods krænkelser*”. Artiklen blev bragt som en del af en artikelserie i den trykte avis i sektion 1 på side 25. Artiklen blev samme dag bragt online med overskriften ”*De blev dømt for at købe børneporno og belure skolepiger. Alligevel arbejder de stadig som katolske præster*” Artiklerne er indholdsmæssigt overvejende enslydende.

Af artiklens underrubrik fremgår:

”De er blevet anklaget for krænkelser, overgreb eller idømt bøder for seksualforbrydelser i Danmark. Alligevel har fem katolske præster i årevis kunnet fortsætte deres virke i kirken. Dét på trods af kirkens løfter om at slå hårdt ned på krænkerne.”

Af artiklen fremgår blandt andet:

”Én havde 45 filer med børneporno liggende på sin computer i Nord[Landsdel]. En anden havde flere gange beluret afklædte skolepiger helt ned til 14-års-alderen. To andre blev beskyldt for seksuelle overgreb af børn og unge voksne, mens en sidste fik en tjenstlig påtale fra biskoppen for upassende adfærd på en katolsk skole i [Bynavn F].

Trods domme for sædelighedsforbrydelser eller anklager om krænkende adfærd over for børn og unge voksne har flere præster i den danske katolske kirke kunnet fortsætte deres præstegerning i Danmark eller i udlandet, hvor de jævnligt har været i kontakt med børn i de lokale menigheder.

Det kan Berlingske fortælle på baggrund af omfattende dokumentation, herunder omfangsrigt billedmateriale, en stor mængde aktindsigter og samtaler med en lang række kilder i og omkring det katolske miljø.

[...]

I årtier har den katolske kirke globalt været martret af sager om seksuelle overgreb mod børn. Herhjemme kom kirken i 2010 i strid modvind, da flere ofre stod frem og fortalte om krænkende adfærd og overgreb begået af katolske præster.

Som konsekvens vedtog den danske katolske kirke i 2011 en beredskabsplan, der blandt andet fastslår, at det er afgørende at »finde de potentielle krænkerne tidligt og at udelukke dem fra en præstetjeneste i kirken«.

Vatikanets retningslinjer understreger samtidig, at kirken skal »undgå blot at forflytte den anklagede præst«, da det ikke er »en tilstrækkelig løsning«.

Men Berlingske har identificeret i alt fem sager, hvor dømte eller anklagede katolske præster har kunnet fortsætte i præsteembedet – enten i samme kirke eller et andet område.

I en af sagerne blev den [Nationalitet 1] præst [Person 4] i 2005 dømt for besiddelse af børneporno, mens han arbejdede som præst i [Bynavn B]. Trods dommen fortsatte [Person 4] i embedet indtil 2010, hvor han fik job som præst i den [Nationalitet 1] by [Bynavn D i land 1]. Her holder han fortsat jævnligt messer, hvor der deltager børn og unge, viser fotodokumentation.

Troværdige beskyldninger

Forløbet ligner sagen om den katolske jesuiterpræst [Person 5], der frem til 2018 var præst på den prestigefyldte skole [Grundskole X] og Gymnasium i [Bynavn F]. I 2018 fik han bødestraf for flere tilfælde af blufærdighedskrænkelser af skolepiger. Han er i dag direktør for et katolsk efteruddannelsescenter nær [Bynavn C i land 1] og har flere gange siden 2018 ifølge fotodokumentation arbejdet som præst, afholdt messer eller uddelt nadver til børn. »Det er et kæmpe svigt,« siger [Person 1], der i 2011 udgav bogen »[Bogtitel]«, hvor han stod frem som offer for krænkelser i den katolske kirke. Han mener, at »kirken har talt med to tunger«, når den har lovet at tage hånd om problemerne.

»Officielt taler man om, at børn og unge skal beskyttes og viser stolt sit beredskab frem, hvor man kan anmelde overgreb, men hvad nytter det, når præsterne – med kirkens fulde velsignelse – kan fortsætte i nabokommunen eller i [Land 1],« spørger han. De tre resterende sager har alle tidligere været omtalt i medierne. Det drejer sig om [Bynavn D]-præsten [Person 6] samt [Bynavn E]præsten [Klager], der begge i 2010 blev beskyldt for at have krænket drenge eller unge mænd. Beskyldninger, der blev vurderet som »troværdige« i kirkens egen advokatundersøgelse af sagerne i kølvandet på mediedækningen. Da forholdene var forældede efter daværende lovgivning, blev præsterne aldrig retsforfulgt, og begge fik lov til at fortsætte som præster i Danmark.

Den sidste sag drejer sig om præsten [Person 7], der i 2010 blev beskyldt for at have opført sig upassende over for drenge på [Gymnasium X]. [Person 7] fik en »tjenstlig påtale« af biskoppen og stoppede kort efter som præst i [Kirke A] i [Bynavn F]. Han er i dag præst i [Land 2].

De fem præster er enten ikke vendt tilbage på Berlingskes henvendelser eller ønsker ikke at udtale sig. [Person 7], [Person 1] og [Person 6] har alle hver især tidligere afvist anklagerne mod dem.

[...]

I den kommende tid folder Berlingske sagerne om de fem præster ud.”

Der er i artiklen indsat en faktaboks med overskriften ”*Bag om historien*” med teksten:

”Berlingske afdækker i den kommende tid en række sager om overgreb og krænkelser begået af præster i den katolske kirke. Præster, der på trods af sagerne har kunnet fortsætte deres virke i kirken. Berlingske samarbejder med den [Nationalitet 1] journalistiske organisation [Organisationen] om sagen.

Arbejdet baserer sig på omfattende research, herunder samtaler med en række kilder i og omkring det katolske miljø, aktindsigter hos myndighederne samt gennemgang af hundredvis af billeder på internettet. Berlingske har valgt at bringe enkelte af disse billeder, da der er tale om central dokumentation.

Berlingske har valgt at navngive de fem præster i serien. Beslutningen skyldes flere forhold: To af præsterne har fået domme eller bøder i Danmark for forbrydelserne. De øvrige tre præster har tidligere været omtalt i forbindelse med mediedækningen af beskyldninger om overgreb i kirken.

For alle fem præsters vedkommende gælder, at de ifølge Berlingskes vurdering bærer »gyldne kæder«: De bestrider et magtfuldt og indflydelsesrigt embede og nyder stor agtelse og tillid i samfundet.

Det er ikke lykkedes Berlingske at komme i kontakt med de fire forurettede i sagen om [Person 5].”

- forsideomtale af 26. februar 2023

Berlingske bragte den 26. februar 2023 i den trykte avis forsideomtalen ”*Pavens domstol beskyttede præst beskyldt for overgreb*”. På forsiden er bragt et stort mørkt billede af [Person 1], der er omtalt i artiklen. Af forsideomtalen fremgår følgende:

”En dansk katolsk præst blev for år tilbage beskyldt for flere overgreb. Den danske katolske kirke fandt beskyldningerne troværdige og forsøgte at straffe præsten. Men Vatikanets øverste domstol skred ind og holdt hånden over præsten. »Fuldstændigt uforståeligt,« siger ét af ofrene, [Person 1] (billedet), i dag. Feature side 20.”

- artiklen ”[Person 1] meldte præst for overgreb og kirken pensionerede ham – men senere ophævede Vatikanets domstol hans straf”

Berlingske bragte den 26. februar 2023 artiklen ”*[Person 1] meldte præst for overgreb og kirken pensionerede ham – men senere ophævede Vatikanets domstol hans straf*”. Artiklen blev bragt i den trykte avis i sektion 1 på side 20-22. Artiklen blev samme dag bragt online med overskriften ”*[Person 1] meldte sin præst for overgreb, og kirken sendte præsten på pension. Men senere ophævede Vatikanets domstol straffen*”. Artiklerne er indholdsmæssigt overvejende enslydende.

Af artiklens underrubrik fremgår:

”Som barn blev [Person 1] misbrugt af en katolsk præst i [Bynavn A]. Men da han stod frem med sin historie, valgte Vatikanets egen domstol at holde hånden over præsten, der fik lov til at fortsætte i embedet. »Det gør ondt at være vidne til,« siger [Person 1] i dag.”

Af artiklen fremgår:

”Den 16-årige [Titel] [Person 1] lå en aften i slutningen af 80erne i sin seng på den katolske præstegård i [Bynavn A]. Hans familieliv derhjemme var tumultarisk, og han havde søgt ly i den katolske kirke og hos den lokale sognepræst [Klager]. Begivenhederne dén aften, hvor præsten pludselig lagde sig ind til ham, står tilbage som en skærende kontrast til den tryghed, [Person 1] søgte.
»Han begyndte at kysse og kæle for mine brystvorter. Jeg forsøgte at komme helt om på maven, men han lagde sit behårede ben ind over mig og holdt mig fast. Jeg kunne

mærke hans pik mod mine underbukser,« skriver [Person 1] om episoden i sin egen bog »[Bogtitel]« fra 2011.

»Jeg krummede mig mere sammen. Han stønnede tungt, mens hans højre hånd gled ned over min mave i cirkelbevægelser.«

Selvom den 16-årige [Person 1] den nat slap væk fra præsten, satte oplevelserne fra præstegården dybe spor. Først som voksen i 2010 meldte [Person 1] præsten [Klager] til politiet og til den katolske kirke. I 2011 skrev han bogen om sine oplevelser med præsten og ikke mindst håndteringen af overgrebssagen – der skulle vise sig at være langt fra enestående – i den katolske kirke.

Men den dag i dag forarges han stadig over det efterfølgende forløb, der ikke alene involverede toppen i den danske katolske kirke, men også Vatikanets egen domstol i Rom. »Det gør ondt at være vidne til, når jeg faktisk forsøgte at råbe kirken op,« siger han.

Indblanding fra allerhøjeste sted

[Person 1]s fortælling er nemlig ikke bare en fortælling om overgreb i ly af den katolske tro og kirke. Det er også fortællingen om en anklage mod en katolsk præst, som kirken selv fandt troværdig – og som ikke stod alene. Og hvor kirken i en ekstern advokatundersøgelse selv oplyste, at man frygtede gentagelser af [Person 1]s og andre drenges oplevelser og derfor bad præsten gå på pension.

Men det er også fortællingen om, hvordan selvsamme kirke kort efter købte et hus i [Bynavn E] til præsten, hvor han kunne bygge et kapel til sin katolske orden – og hvor han den dag i dag bor og holder messe for nye kirkegængere.”

Der er i onlineartiklen indsat et billede af en rød murstensvilla. Af billedteksten fremgår: ”På [Adresse X] i [Bynavn E] holder [Klager] og den katolske orden [Benævnelse] til. Her holder han messe i husets tilhørende kapel. Det er ikke et offentligt kapel, men messerne er åbne for dem, der gerne vil deltage”

Artiklen fortsætter:

”Og endelig – og måske mest opsigtsvækkende – er det fortællingen om, hvordan den katolske kirkes allerøverste myndighed holdt hånden over præsten: Vatikanets egen domstol, Signaturaen i Rom, gik undervejs ind i sagen fra [Bynavn A] og tog præstens parti.

Berlingske har den seneste uge kunnet afdække en række sager, hvor præster har kunnet fortsætte i kirken trods domme for eller anklager om seksualforbrydelser. For [Person 1] viser hans sag, at den katolske kirke ikke er sit ansvar bevidst og langt fra lever op til løftet om ikke længere at holde hånden over gerningsmændene. Løfter, som kirken for blot år tilbage kom med, da skandalerne for alvor fyldte i både ind- og udland: »Vi har at gøre med et religiøst parallelsamfund, som har sine egne love og logikker, der ikke giver mening i vores danske samfund,« siger han i dag.

Klap bagi og sjofle vittigheder

[Person 1]s fortælling begynder i et barndomshjem i mere eller mindre opløsning. Moren søgte mod den lokale katolske menighed i [Bynavn A] og tog sønnen med sig.

[Person 1] begyndte kort efter at komme i præstens hjem i [Bynavn A]. Han så i stigende grad præsten som den faderigur, han manglede.

Flere andre unge drenge kom også i præstegården hos [Klager]. [Person 1] husker kulturen som stærkt seksualiseret, fortæller han i dag til Berlingske.

»Vi blev langsomt manipuleret til at acceptere hans behov for eksempelvis at kysse os på panden, kramme os længe, slå os bagi med rebet fra præstekjolen eller at tale sjofelt.«

Sjofelhederne kunne være at sammenligne alterlys med erigerede lem eller fortælle vittigheder om nonner, der cyklede rundt uden sadel på.

Når [Person 1] som [Titel] kørte i bil med præsten til messer i de forskellige sogne, husker han, hvordan [Klager] i bilen kunne strejfe indersiden af hans lår og hans bukser, skriver [Person 1] i sin bog.”

”De grænseoverskridende oplevelser kulminerede den nat i præstens bolig, hvor [Person 1] løb grædende ud af værelset, efter at præsten var kommet ind og havde lagt sig i hans seng.

[Person 1] stoppede kort efter med at komme i præsteboligen. Men det skulle vise sig, at han ikke var alene. Der var flere sager fra præsteboligen.

Et hemmeligt arkiv

Da den amerikanske avis Boston Globe i 00erne afslørede en af nyere tids største skandaler om overgreb og pædofili i den katolske kirke, skulle der gå nogle år, før danske ofre for katolske præster stod frem.

Men da sager i ind- og udland bredte sig blandt præster og gejstlige, gik det pludselig stærkt for den katolske kirke i Danmark, hvor blandt andet Berlingske dengang afdækkede en række overgrebsager.

I marts 2010 politianmeldte [Person 1] præsten [Klager]. Samme år blev en større advokatundersøgelse sat i gang. Den katolske kirke i Danmark hyrede den anerkendte topadvokat [Advokaten] til at gennemgå offentlige anklager mod en række danske katolske præster. Én af de anklager kom fra [Person 1] og var rettet mod [Klager].

Advokaterne fik som led i deres undersøgelse adgang til den katolske kirkes såkaldt hemmelige arkiv. Her var sager om præster, der har været indblandet i beskyldninger om blandt andet overgreb, arkiveret. Og her, skulle det vise sig, lå allerede to sager på [Person 1].

Begge sager beskrev samme uønskede berøringer nær skridtet under blandt andet bilture. Anklagerne kom fra unge mænd, der af forskellige årsager kom i præstegården, og begge anklager var blevet henlagt flere år før, [Person 1] stod frem med sin historie.

I marts 2011 blev der blandt andet i forbindelse med advokaternes undersøgelse aflagt en rapport til den katolske biskop i Danmark, [Person 2]. Konklusionen lød, at »forklaringerne fra de forurettede var troværdige, og der synes også at være en recidivrisiko«. Med andre ord: Kirken anså ikke bare overgrebene for at være sket, men mente ovenikøbet, at der var risiko for, at [Person 1] ville gentage sine ugerninger. Og som den katolske kirke understregede i sin beredskabsplan fra 2011, viser erfaringer fra en række sager i udlandet, at krænkere i »vekslende, men uforudsigelig grad har tendens til at fortsætte med nye overgreb«.

»Bispedømmet bør i så henseende heller ikke løbe nogen risiko på potentielt kommende ofres bekostning.« Selvom både [Person 1] og den katolske kirke i Danmark anmeldte sagerne til politiet, blev de allerede tilbage i 2011 henlagt, da de efter daværende lovgivning var forældede. Kort efter bad biskoppen [Klager] gå på pension fra sine menigheder, hvilket han gjorde i april samme år – selvom han fastholdt sin uskyld og afviste alle anklager. Men her slutter sagen om [Klager] ikke.

Et kapel på [Adresse X]

Blot fire måneder efter, at [Klager] var pensioneret, købte den katolske kirke i august 2011 ifølge BBR-registeret pludselig et hus på [Adresse X] i [Bynavn E]. Her flyttede [Person 1] ind og indrettede et ordenshus som en del af den katolske [Benævnelse] orden med tilhørende kapel, jomfru Mariafigurer og katolske kors. Billeder fra stedet viser alterlys, rækker med kirkebænke og et lille alterbord, hvorfra [Person 1] den dag i dag afholder messer. Købesum betalt af den katolske kirke: 2.115.000 kroner.”

Der er i onlineartiklen indsat et billede af en religiøs figur i haven foran en rød murstensvilla. Af billedteksten fremgår: ”Ifølge [Benævnelse]-ordenens hjemmeside blev statuen »Vor Frue af [Bynavn E]« opstillet i oktober 2014 foran huset på [Adresse X]”

Artiklen fortsætter:

”På kapellets hjemmeside og [Klager]s egen blog kan man læse, at flere unge mandlige praktikanter gennem tiden har været tilknyttet kapellet.

»Det er helt absurd og uansvarligt. Det gør ondt at være vidne til, når jeg faktisk forsøgte at råbe kirken op,« siger [Person 1] i dag, når han tænker tilbage på, at det blot var året før huskøbet, han stod frem med sin historie.

Berlingske har spurgt den danske biskop [Person 2] om årsagen til huskøbet, men herfra lyder svaret, at kirken ikke kan kommentere »helt konkrete forhold vedrørende enkelte navngivne personer«.

»Der er tale om specifikke sagsforhold i personalesager. Sådanne forhold kan ikke kommenteres uden at bryde den fortrolighed, som både de ansatte og andre berørte må kunne forvente respekteret,« skriver han i en mail.

Tilbage i 2011 skulle ikke gå længe, før huset på [Adresse X] voldte den katolske kirke problemer.

Et påbud

Selvom [Person 1] i 2011 officielt var gået pension, afholdt han stadig messer i sit kapel, som var åbent for alle, der ønskede at deltage. Han vikarierede også som præst i en række sogne – blandt andet i flere af de sogne på [Landsdel], hvor overgrebene ifølge de forurettede havde fundet sted. I et af sognene kom [Person 1]s mor sågar. Det faldt flere kirkegængere i området for brystet, og i juni 2012 udsendte det danske katolske bispedømme en mail, der senere skulle give biskop [Person 2] alvorlige problemer med kirkens øverste myndighed i Rom.”

Der er i artiklen indsat et billede af [Klager] og en ung mand, der går ved siden af hinanden. [Klager] er iført en hvid præstekjole og holder en mikrofon i hånden. Af billedteksten

fremgår: ”I 2003 deltog [Klager] her i den traditionsrige dansk-katolske valfart, Haraldsted Valfarten. Syv år senere – i 2010 – politianmeldte [Person 1] præsten for overgreb begået i [Person 1]s præstegård. [Klager] (med mikrofon i midten, red.) har tidligere afvist alle anklager.”

Artiklen fortsætter:

”Mailen var sendt via den danske daværende generalvikar – biskoppens højre hånd og vigtigste rådgiver i administrative og økonomiske spørgsmål – til alle landets katolske sognepræster, menighedsrådsformænd og ledere af diverse katolske ordener. Heri stod, at [Klager] efterfølgende kun måtte fejre messe i sit private kapel i [Bynavn E] og ikke måtte udøve nogen funktioner i forbindelse med offentlige gudstjenester.

Påbuddet var, beklagede generalvikaren, »af tungtvejende pastorale grunde«, lød det, inden han underskrev sig »på biskoppens vegne«.

Igen kunne sagen om [Klager] her være slut.

Men pludselig – og helt uvirkeligt for [Person 1] – fik [Klager] hjælp fra den katolske kirkes øverste retlige myndighed, Signaturaen i Rom.

Med Vatikanets velsignelse

Signaturaen er den øverste appeldomstol og tilsynsførende med den katolske kirkes retssystem. Den katolske kirkes højesteret. Kun Paven figurerer som en højere myndighed.

Dens afgørelser er endelige inden for den katolske kirkes såkaldte kanoniske love, og Signaturaen har blandt andet kompetencer til at træffe afgørelser i sager om disciplinære sanktioner. Og det var netop, hvad der skete i sagen mod [Klager].

[Klager], der gennem alle årene har fastholdt sin uskyld og afvist anklagerne fra blandt andre [Person 1], gik i 2014 via en advokat til Signaturaen i Rom. Han klagede over, at den danske biskop havde sanktioneret ham, så han ikke længere måtte vikariere som præst i offentlige kirker, men udelukkende måtte holde messe i sit eget kapel i [Bynavn E].

Efter tre år – i 2017 – afsagde tre kardinaler og to biskopper den endelige dom: Sanktionerne mod [Klager] skulle ophæves.

Ifølge Berlingskes oplysninger mente Signaturaen ikke, at der var balance mellem biskoppens begrundelse og den straf, [Person 1] modtog. Biskoppens grunde var ganske enkelt utilstrækkelige, lød det i den latinske dom, som blev sendt udelukkende til den danske biskop og [Person 1] selv, og som Weekendavisen tidligere har kunnet referere fra.

Da der ikke var faldet dom mod [Person 1], fandt Signaturaen det heller ikke sandsynliggjort, at [Person 1] atter ville begå overgreb. I dommen lægges der samtidig vægt på, at [Person 1] tilsyneladende angrede forholdene, men Berlingske har ikke kunnet få klarlagt hvilke forhold, der skulle være tale om.

Udfaldet var, at [Klager] med domstolens velsignelse igen kunne fungere som præst i offentlige kirker.

En annonce fra biskoppen

Kort efter dommens ord faldt i 2018, indrykkede den danske biskop en annonce i det katolske magasin, Katolsk Orientering. Med store, sorte tykke bogstaver kunne man læse: »Meddelelse vedrørende [Klager]«.

Der er i onlineartiklen indsat et billede af et opslag fra bladet ”Katolsk orientering”. Af billedteksten fremgår: ”I medlemsbladet Katolsk Orientering nr. 6 blev notitsen om pastor [Klager] bragt i 2018.”

Artiklen fortsætter:

”Her beskrev biskoppen først i grove træk sagens forløb, inden han konkluderede, at Signaturaen i Rom mente, at hans sanktioner mod [Person 1] manglede »proportionalitet«.

»Signaturaen har således anlagt en anden vurdering af de omstændigheder omkring pastor [Person 1]s virke end den, mine rådgivere og jeg lagde til grund,« skrev biskoppen og fastslog, at [Klager] nu »frit kan udøve sin præstegerning i Bispedømmet«.

[Person 1] blev aldrig hørt dengang, da Vatikanets højesteret omgjorde sanktionerne mod den præst, han havde oplevet som voldsomt krænkende.

»Det er fuldstændigt uforståeligt. Men vi har at gøre med et religiøst parallelsamfund, som har sine egne love og logikker, som ikke giver mening i vores danske samfund,« siger [Person 1] og tilføjer, at [Klager] kun er rensset »i sin egen og nogle tilhængeres skæve optik«.

»Jeg politianmeldte præsten i 2010, og sagen blev kun opgivet, fordi forældelsesfristen på det tidspunkt gjorde det umuligt at retsforfølge præsten.«

Siden er den danske lov om overgreb på mindreårige ændret, så der ikke længere er forældelsesfrist.

[Klager] har tidligere afvist alle anklagerne og ønsker ikke at kommentere denne artikel.

Intet hensyn til ofre

[Person 8] er teologisk lektor ved [Bynavn F]s Universitet og har blandt andet en master i kirke- og kanonisk ret. Han forklarer, at Signaturaen udgør en religiøs domstolsbehandling, og at der på den måde ikke er samme indsigt, som hvis det havde været en offentlig myndighed.

»Den proces betyder også, at man kan tilsidesætte den almindelige domstolsbehandling med vidner, undersøgelser og så videre. Det udgør derfor en form for tilidsøvelse, hvor vi skal stole på, at en parallel myndighed kan dømme fair,« siger han og fortsætter:

»Men kæden hopper jo så af, når vi hører, at hans anger har virket strafnedsættende, og at han i virkeligheden afviser anklagerne. På den måde bliver vi truffet på retsfølelsen. Det er svært at have tillid til den parallelle myndighed.«

Han forklarer, at Signaturaens domme foregår inden for rammerne af den aftale, der er mellem præster og den katolske kirke.

»Der er ikke et skærpet hensyn til ofrene, som der ville være, hvis en offentlig dømmende myndighed var involveret. Det handler om den katolske kirke og beskyttelsen af den.«

»Det er ikke så betryggende, at bispedømmet i Danmark så er forpligtet til at følge afgørelsen«, siger han.

Den danske biskop [Person 2] vil som nævnt ikke kommentere enkelt-sager. Han forsikrer dog, at kirken følger sin egen beredskabsplan fra 2011, der blandt andet indeholder »psykologiske screeninger af præstekandidater«, »obligatoriske kurser for præster angående seksuelt misbrug« samt »klare regler for samværet mellem præster og børn og unge«.

»Men det er jo vigtigt, at alle krænkelser kommer frem og bliver undersøgt. Det kan være svært for et offer at stå frem og tale om, hvad der er sket. Vi har bestræbt os på at gøre det lettere for de krænkede at gøre opmærksom på, hvad der er sket,« skriver han i en mail og nævner en konkret oplysning på den katolske kirkes hjemmeside og i foldere om, hvor ofre eller vidner til overgreb kan henvende sig.

Berlingske forsøgte for flere uger siden via mail at få en kommentar fra den katolske kirkes øverste myndighed i Vatikanet, men herfra lød det, at Vatikanet kun accepterer henvendelser i brevform.

Berlingske har efterfølgende sendt et brev med spørgsmål til den såkaldte Troslærekongregation, men har endnu ikke modtaget svar.”

Der er i artiklen indsat en faktaboks med overskriften ”*Bag om historien*” med følgende tekst:

”Berlingske afdækker i den kommende tid en række sager om overgreb og krænkelser begået af præster i den katolske kirke. Præster, der på trods af sagerne har kunnet fortsætte deres virke i kirken. Berlingske samarbejder med den [Nationalitet 1] journalistiske organisation [Organisationen] om sagen.

Arbejdet baserer sig på omfattende research, herunder samtaler med en række kilder i og omkring det katolske miljø, aktindsigter hos myndighederne samt gennemgange af hundredvis af billeder på internettet. Berlingske har valgt at bringe enkelte af disse billeder, da der er tale om central dokumentation. Berlingske har valgt at navngive de fem præster i serien. Beslutningen skyldes flere forhold: To af præsterne har fået domme eller bøder i Danmark for forbrydelserne.

De øvrige tre præster har tidligere været omtalt i forbindelse med mediedækningen af beskyldninger om overgreb i kirken.

For alle fem præsters vedkommende gælder, at de ifølge Berlingskes vurdering bærer »gyldne kæder«: De bestrider et magtfuldt og indflydelsesrigt embede og nyder stor agtelse og tillid i samfundet.”

Der er i artiklen indsat en faktaboks med overskriften ”*Sagerne om de katolske præster*”. Af faktaboksen fremgår blandt andet:

”Berlingske har den seneste uge sat fokus på en række sager om krænkelser og seksualforbrydelser begået af katolske præster. Foruden [Klager], der omtales i dag,

drejer det sig om følgende sager: Den [Nationalitet 1] præst [Person 4] arbejdede i ooverne som katolsk præst i [Bynavn B]. I 2004 blev han taget af politiet i en aktion mod børneporno og blev idømt en bøde for at besidde »utugtige filmklip med personer under 18 år«. Trods dommen fortsatte [Person 4] som præst i [Bynavn B] indtil 2010, hvor han tiltrådte som præst i den [Nationalitet 1] by [Bynavn D i land 1]. Her afholder han jævnligt messer med deltagelse af børn og unge. Det har ikke været muligt at få en kommentar fra [Person 4].

Den [Nationalitet 1] præst [Person 5] arbejdede i en årrække som præst på [Grundskole X] og Gymnasium i [Bynavn F]. I 2018 blev han idømt en bøde for fire tilfælde af blufærdighedskrænkelser over for skolepiger ned til 14-års-alderen. Efter sin firing vendte han tilbage til [Land 1] og en stilling på den katolske jesuitterordens center i [Bynavn E i land 1] senere som direktør for et katolsk efteruddannelsescenter nær [Bynavn C i land 1]. Han arbejder stadig af og til som præst. Det har ikke været muligt at få en kommentar fra [Person 5]. [Person 6] blev i 2010 beskyldt for at have krænket unge mænd seksuelt, mens han var katolsk præst i [Bynavn D]. Han er omtalt anonymt i den advokatundersøgelse, den katolske kirke fik udarbejdet efter en række mediasager om krænkelser. I [Person 6]s sag vurderede advokaterne »de forettedes forklaringer som troværdige«. Da forholdene var forældede, rejste politiet aldrig sigtelse, og [Person 6] fik efter en suspension lov til at indtræde i præsteembedet, hvor han frem til sin pension sidste år afholdt gudstjenester og konfirmerede sognets børn. [Person 6] har tidligere afvist anklagerne. Den daværende tyske præst i [Kirke A] på [Bydel] i [Bynavn F], [Person 7], blev omtalt i flere medier i 2010, da han blev anklaget for at have ageret grænseoverskridende over for elever på [Grundskole X] og Gymnasium, hvor han underviste. Ifølge beskyldningerne havde han nusset« og »kysset« flere drenge, og han optrådte nøgen på klassefotos og til gymnasiefester. Politiet rejste aldrig sigtelse, men [Person 7] modtog en »tjenstlig påtale« fra biskoppen. Han stoppede kort efter i jobbet og har siden arbejdet som præst i blandt andet [Land 3] og [Land 2]. [Person 7] har tidligere afvist anklagerne.”

[Klager]s klage er modtaget i Pressenævnet den 21. februar 2023.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

Privatlivets fred

- omtale ved navn, adresse og brug af billede

[Klager] har anført, at Berlingske i artiklerne ”*Katolske præster arbejder videre trods krænkelser*” og artiklen ”*[Person 1] meldte præst for overgreb og kirken pensionerede ham – men senere ophævede Vatikanets domstol hans straf*” har bragt hans navn, adresseoplysninger samt et billede af ham uden hans samtykke.

[Klager] gjorde det således klart for journalisten, at han på ingen måde kunne godkende de citater, der alene var givet som baggrundsinformation, og at en hver omtale ved navns nævnelser eller identifikation i øvrigt ville udgøre en tilsidesættelse af god presseskik, og han

anmodede samtidig journalisten om at foretage en anonymisering af al fakta, som kunne henføres til ham.

[Klager] har videre anført, at der ikke er nogen grund til at nævne hans navn i forbindelse med artiklerne. Sagen mod ham er mere end 10 år gammel, og der er hverken civilretligt, strafferetligt eller kirkeligt blev rejst nogen sager, og han har ikke haft en betroet eller fremtrædende stilling siden, hverken i den katolske kirke eller i lokalsamfundet, og Berlingskes identifikation af ham har således ikke offentlig eller klar almen interesse. I forhold til Berlingskes vurdering af, at han bærer gyldne kæder og bestrider et magtfuldt og indflydelsesrigt embede og nyder stor agtelse og tillid i samfundet, har [Klager] anført, at dette viser avisens manglende kendskab til det katolske hierarki. De nævnte titler er arbejdstitler, som følger de opgaver, man har fået tildelt. [Klager] bar alene titlen sognepræst, da han blev pensioneret i 2011. Han besad ikke andre særlige poster.

[Klager] har i den forbindelse anført, at det er overladt til domstolene at tage stilling til frakendelse af ret til at udøve erhverv, og at dette ikke er overladt til medierne. Der er således tale om tilsværtning af ham, selv om han ikke er dømt for noget.

Artiklerne kunne således være skrevet uden at identificere de i artiklen omtalte præster, herunder [Klager]. Ved at bringe hans navn, billede af ham og oplysninger om, hvor hans hus og kapel ligger, er der risiko for, at han udsættes for personlig chikane.

I forhold til Berlingskes henvisninger til, at [Klager] selv har omtalt sagen på sin blog, og at avisen derfor slutter, at han gerne vil have sagen omtalt, har [Klager] anført, at avisen helt ser bort fra at give [Klager] mulighed for at give sin mening til kende for fremsatte anklager og diskretionære sanktioner. De tilkendegivelser, han er kommet med på bloggen, må henhøre under hans personlige ytringsfrihed, såvel i forhold til den offentlige meningsdannelse og i forhold til hans arbejdsgiver. Berlingske benytter hans ytringer til at foretage tilsværtning af ham baseret på udokumenterede beskyldninger, som ikke har været underlagt domstolsprøvelse.

Det forhold, at [Klager] på sin egen blog i 2018 har omtalt anklagerne mod ham, og at han har medvirket i en artikel i Weekendavisen i 2018 medfører således ikke, at han har givet samtykke til på ny at blive hængt ud og udstillet med navns nævnelse, som Berlingske gør i de påklagede artikler.

[Klager] har herudover anført, at det billede, der er bragt af ham i artiklen "*[Person 1] meldte præst for overgreb og kirken pensionerede ham – men senere ophævede Vatikanets domstol hans straf*", er bragt uden hans samtykke, og uden at det er blevet forelagt for ham.

*Korrekt information og forelæggelse
- oplysningerne om dommen fra Signaturaen*

[Klager] har anført, at følgende udsagn ikke er korrekt:

”Da der ikke var faldet dom mod [Person 1], fandt Signaturaen det heller ikke sandsynliggjort, at [Person 1] atter ville begå overgreb. I dommen lægges der samtidig vægt på, at [Person 1] tilsyneladende angrede forholdene, men Berlingske har ikke kunnet få klarlagt hvilke forhold, der skulle være tale om.

[Klager] har anført, at han afslog at fremsende kopi af den trufne afgørelse, og at afgørelsen endvidere alene foreligger på latin. [Klager] er derfor uforstående over for, hvordan Berlingske kildemæssigt har kunne verificere disse udsagn.

Berlingske har endvidere ikke klarlagt, hvilke ”forhold” der var tale om, og avisen har således ikke foretaget research ved at bruge oplysninger fra [Klager]s blog og de oplysninger, han har givet som baggrundsinformation. Berlingske burde således have foretaget faktatjek og ikke alene læne sig op ad de oplysninger, han har givet dem. [Klager] har forsøgt at forklare Berlingske, at der var tale om to forskellige sager, henholdsvis de fremsatte anklager og biskoppens diskretionære adgang til at beslutte arbejdsopgaver.

- beskyldninger i bogen af [Person 1]

Forud for offentliggørelsen af artiklerne blev [Klager] forelagt en række beskyldninger, der var indeholdt i citater fra bogen ”[Bogtitel]”. Denne bog nævner ikke hans navn, og alligevel fremgår det af artiklen, at:

”[...] Først som voksen i 2010 meldte [Person 1] præsten [Klager] til politiet og til den katolske kirke. I 2011 skrev han bogen om sine oplevelser med præsten”

[Klager] er altså blevet forelagt citater fra en bog, der ikke omtaler ham, og journalisten oplyste ikke, at hun antog, at citaterne vedrørte [Klager]. Journalisten burde således have forholdt sig kritisk til emnet, og hvis hun havde modtaget oplysninger fra forfatteren om, at beskyldningerne vedrørte [Klager], burde hun have gjort ham bekendt med det i forbindelse med forelæggelsen. Berlingske har således ikke oplyst, at bogens forfatter over for avisen skulle have fremsat beskyldningerne om [Klager].

I forhold til det af Berlingske anførte om, at der er to kilder til oplysningerne om, at [Klager] er den omtalte præst i bogen, har han anført, at Berlingske ikke har andre kilder til dette end [Klager] og bogen. I den forbindelse har [Klager] bemærket, at Berlingske ikke har oplyst, hvornår han skulle have oplyst avisen om, at det er ham, der er omtalt i bogen.

Eftersom forfatteren ikke direkte er stået frem med beskyldninger mod ham, har han også været afskåret fra at anlægge injuriersøgsmål mod forfatteren. [Klager]s tilkendegivelser på hans personlige blog har således været hans eneste mulighed for at imødegå spekulationer om identifikation af en i bogen anklagede person.

Berlingskes argumenter altså for, at fordi han selv har udtalt sig om anklagerne, anvendes det som bevis for, at anklagerne var rettet mod ham. [Klager] har bemærket, at dette strider mod de presseetiske regler om, at retsreportagen bør være objektiv.

Overskrifternes dækning

- forsideomtalen og overskriften bragt den 18. februar 2023

[Klager] har anført, at forsideomtalen sammen med overskriften til artiklen ”*Katolske præster arbejder videre trods krænkelser*” er misvisende i forbindelse med, at han også er nævnt ved navn og bopæl, da omtalen af krænkelser på forsiden og i overskriften får det til at lyde som om, at der er konstateret krænkelser, hvilket ikke er tilfældet for ham.

- forsideomtalen og overskriften bragt den 26. februar 2023

[Klager] har anført, at han over for journalisten redegjorde for Signaturaens virke og for den afgørelse, der var truffet vedrørende [Klager]. De oplysninger, han gav er blevet misfortolket eller direkte misbrugt til at skabe en vinkel på forsideomtalen om, at ”*pavens domstol beskyttede præst for overgreb*”. Det fremgår endvidere af forsideomtalen, at:

”Men Vatikanets øverste domstol skred ind og holdt hånden over præsten.
»Fuldstændigt uforståeligt,« siger ét af ofrene, [Person 1] (billedet), i dag.”

[Klager] oplyste journalisten om, at den afsagte dom ikke behandler de omtalte sager, og at det derfor er direkte forkert, at [Klager] blev beskyttet af Pavens domstol, og at Vatikanets øverste domstol skred ind og ”holdt hånden over præsten”. Der var ikke tale om en straf, men om en disciplinær reaktion fra bispedømmets side, som senere blev underkendt af en højere instans. For Signaturaen var det afgørende for behandlingen af disciplinærsagen, at [Klager] ikke var dømt. Afgørelsen understregede altså, at afgørelsen fra Bispedømmet i [Bynavn F] ikke var korrekt. Der er således tale om en faktisk forkert slutning, da afgørelsen vedrørte biskoppens diskretionære adgang til at beslutte arbejdsopgaver, og fordi denne afgørelse ikke vedrørte de fremsatte anklager.

Også overskriften til artiklen ”*[Person 1] meldte præst for overgreb og kirken pensionerede ham – men senere ophævede Vatikanets domstol hans straf*” får det til for læseren at fremstå som om, at der har været konstateret et overgreb, hvilket ikke er tilfældet.

[Klager] har i den forbindelse bemærket, at Berlingske ved afdækningen af forhold i den katolske kirke burde have sikret sig det nødvendige kendskab til, hvorledes den katolske kirke adskiller sig fra den Lutherske folkekirke, som er understøttet af staten.

[Klager] har i den forbindelse videre oplyst, at præster i den danske folkekirke er ansat af Kirkeministeriet. Præster i den katolske kirke er derimod ansat af Bispedømmet, hvis de er såkaldte verdenspræster. Præsterne kan blive pensioneret fra deres embede som sognepræster, men de kan aldrig blive pensioneret fra deres kald som præster. Den katolske biskop råder over præsterne og beslutter, hvor de skal bo, hvor de skal arbejde, og hvilke opgaver de skal udføre. Det var biskoppens diskretionære beslutning om, hvorledes [Klager] skulle arbejde, der blev underkendt af Signaturaen. Det er derfor ikke korrekt, at hans straf blev ophævet, som det fremgår af overskriften på forsiden. [Klager] var ikke blevet dømt og der forelå ikke en straf, der kunne ophæves.

[Klager] har endvidere anført, at følgende omtale i indledningen af artiklens underrubrik ikke er korrekt:

”Som barn blev [Person 1] misbrugt af en katolsk præst i [Bynavn A].”

Sagen blev henlagt af politiet som følge af forældelse, og der har efterfølgende hverken været tale om tiltale eller domstolsbehandling. Alligevel lægger Berlingske de ensidigt fremkomne påstande og beskyldninger til grund som fakta for derefter at videregive og offentliggøre strafferetlige sigtelser, som politiet og anklagemyndigheden havde besluttet ikke kunne føre til domstolsbehandling.

Sagen har ikke været behandlet ved domstolene, og det er derfor kritisabelt, når Berlingske konkluderer, at [Person 1] blev misbrugt af en katolsk præst i [Bynavn A].

Aftalen om medvirken – mediets handlemåde

[Klager] har anført, at en journalist fra Berlingske rettede henvendelse til ham før publiceringen af artiklen, og at journalisten i den forbindelse gav udtryk for, at journalisten ikke ville dykke nærmere ned i historien, hvis sagen blot var en afsluttet misforståelse.

På baggrund af henvendelsen imødekom [Klager] journalistens anmodning, da journalisten over for [Klager] havde givet udtryk for, at hans medvirken var til baggrund og for at opnå en større forståelse af den katolske kirke. Han tilkendegav derfor også over for journalisten, at mails og telefonsamtaler ikke blev givet til citat, men alene til baggrund.

[Klager] har om forløbet inden offentliggørelsen anført, at der er tale om bondefangeri, da journalistens indledende anmodninger om at få baggrundsoplysninger udviklede sig til, at [Klager] skulle forholde sig til 10 år gamle beskyldninger, som hverken dengang eller siden førte til civilretlige, strafferetlige eller kirkelige skridt, samt beskyldninger, der ikke tidligere havde været fremsat offentligt. Han imødekom journalistens anmodning om en telefonsamtale, hvori journalisten bekræftede, at der ønskedes baggrundsinformation med henblik på forståelse af den katolske kirke, men denne aftale blev misligholdt af Berlingske.

Berlingske har således som professionel part udnyttet [Klager]s tillid i forbindelse med indhentelse og offentliggørelse af information, hvilket er i strid med punkt B.6 i de presseetiske regler.

[Klager] har endvidere ikke givet tilladelse til, at samtalen blev optaget. Han gav derimod journalisten oplysningerne om dommen fra Signaturaen i tillid til, at dette var til dennes ønske om nærmere at forstå betydningen af dommen. [Klager] har henvist til, at optagelsen strider mod god presseskik og har henvist til punkt B.7 i de presseetiske regler.

Da de telefoniske drøftelser blev fulgt op af mails fra Berlingske, der rettede konkrete beskyldninger mod [Klager], anmodede han om, at korrespondancen fremover skulle gå

gennem hans advokat. Alligevel rettede Berlingske den 15. februar 2023 igen henvendelse direkte til [Klager].

2.2 Berlingskes synspunkter

Berlingske har indledningsvist bemærket, at avisen i en række artikler, både tilbage i 2010, men også i 2023, har afdækket forhold, der omhandler krænkelser i den katolske kirke i Danmark, og hvorvidt den katolske kirke i Danmark og internationalt har handlet for at beskytte børn og unge mod potentielt nye krænkelser. Emnet har også været dækket af andre medier internationalt, og Berlingskes dækning skal ses i sammenhæng med dækningen i 2010. Den aktuelle dækning handler om, hvorvidt kirken holder, hvad den har lovet over for ofre, pårørende og offentligheden.

Privatlivets fred

- omtale ved navn, adresse og brug af billede

Berlingske har anført, at avisen har navngivet [Klager] og vist et billede af ham samt angivet adressen på det hus, hvor den katolske [Benævnelse]-orden holder til, og i hvis kapel, [Klager] fortsat holder messe.

Berlingske har anført, at avisen har navngivet [Klager], da han spiller en central rolle i det afdækkede forløb. Det er Berlingskes vurdering, at [Klager] gennem sit virke som kapellan, sognepræst, administrator, forstander m.v. samlet set i kraft af sit ansvar bærer gyldne kæder. Berlingske har henvist til, at han talrige gange er nævnt ved navn i den offentlige debat og en række medier i det aktuelle og konkrete forløb, hvorfor en anonymisering ikke ville give mening. Berlingske har i den forbindelse henvist til tre artikler fra 2011 fra andre medier, hvor [Klager] også er nævnt ved navn.

Berlingske har videre henvist til, at [Klager] selv på sin blog har omtalt sagen, herunder afslutningen på sagen, som han omtalte i 2018. Her nævner han også selv mediernes omtale af sagen, selv om han i enkelte medier var anonymiseret.

Berlingske har henvist til, at [Klager] i et blogindlæg fra 2016, har skrevet følgende:

”[Person 1] optrådte i programmet for fuld skrue (så ‘fuld’, at mange, som så hans blik og hørte hans stemme, antog ham for at være psykisk syg). Siden følte han sig gjort til grin af fru [Person 9], idet hun i sit program, efter [Person 1]s udgydelser angående mig, havde klippet politiinspektør [Person 10]s replik ind, hvor han siger: *“Efter 20-30 år forandres erindringen, og vi fantaserer os til oplevelser, der ikke har fundet sted!”*. Afsluttende, konkluderer politiinspektøren, at *”den katolske kirke i Danmark m. h. t. seksager, ikke har noget stort problem”*.”

Berlingske har påpeget, at [Klager] selv har omtalt sagen vedrørende ham, og at han så sent som i 2018 medvirkede i en artikel i Weekendavisen om sagen, hvori han også blev omtalt ved navn.

Derfor er det Berlingskes vurdering, at [Klager] selv har medvirket til at bringe sagen og sin medvirken til en offentlige debat også efter omtalen i 2010-2011. Den almene offentlige interesse og de gyldne kæder vægter således tungt, men det har tillige indgået som en medvirkende faktor, at [Klager] selv har været synlig og aktiv i debatten om den konkrete sag, og Berlingske har på den baggrund anført, at avisen har dokumentation for, at sagen, modsat hvad [Klager] har anført i klagen til Pressenævnet, kan henføres til ham.

Herudover er der sket en udvikling i sagen, siden den blev afdækket for 10 år siden, nemlig at [Klager] selv valgte at anke sin sag til Vatikanet, og dermed har han selv medvirket til, at der skete en ny udvikling i den katolske kirkes håndtering af sagen, hvilket også er relevant at dække og bringe frem i offentligheden.

[Klager] er således talrige gange nævnt ved navn i den offentlige debat og i en række medier om det aktuelle og konkrete forløb, og en anonymisering af ham ville derfor være omsonst. Berlingske har hertil bemærket, at han offentligt på sin personlige blog har omtalt sin rolle i sagen, og at han er den præst, der i bogen "[Bogtitel]" af [Person 1] beskyldes for overgreb. Denne oplysning er tillige bragt af andre medier, herunder Politiken, Ekstrabladet og sn.dk. Det fremgår herudover tydeligt af Berlingskes artikler, at [Klager] ikke er dømt.

Det er herudover en central del af fortællingen, at den katolske kirke købte et hus til [Klager] i det sogn, hvor beskyldningerne om overgreb kom fra. Derfor er det væsentligt at omtale, hvor huset ligger. Herudover oplyser [Klager] selv adressen på huset og det tilhørende kapel i sin blog og på sin hjemmeside, hvorfor det også ville være omsonst at sløre denne. I onlineartiklerne har Berlingske derfor linket til den åbne hjemmeside, hvor [Klager] selv har angivet den fulde adresse flere steder, og hvor man kan se billeder af både huset og kapellet, der er indrettet med kirkebænke til flere kirkegængere.

Berlingske har henvist til, at følgende blandt andet fremgår i et blogindlæg fra [Klager]s Blog fra 2017:

"Fem år i [Bynavn E]

Vi er i slutningen af oktober 2016, og fem-års-dagen for vores indflytning i [Bynavn E] nærmer sig (09. november). Hvis ikke den biskoppelige forbandelses skygge havde hængt over mig så at sige hele [Bynavn E]-tiden igennem, ville det have været en rigtig god tid at se tilbage på, for vi har hér på [Adresse X] en vidunderlig ramme om vores nu langt mere end tidligere afslappede hverdag."

Fotografierne, der er gengivet i den digitale udgave af artiklen "[Person 1] meldte præst for overgreb og kirken pensionerede ham – men senere ophævede Vatikanets domstol hans straf", er taget fra offentlig vej og har en dokumentationsmæssig værdi i fortællingen, da de viser, at huset ikke alene fungerer som privat hjem, men også som kapel med religiøse symboler, hvor kirkegængere fortsat kan komme, hvilket klager også selv beskriver og appellerer til på sin hjemmeside.

I forhold til det billede af [Klager], der er bragt, har Berlingske anført, at det har været bragt flere gange i forbindelse med omtale af sagen mod ham. Et dybdelink til andre artikler ville indeholde præcis samme billede. Berlingske har henvist til en artikel fra Weekendavisen, hvor billedet ligeledes fremgår.

Korrekt information og forelæggelse

- omtale af dommen fra Signaturaen

Berlingske har anført, at det er korrekt, at avisen telefonisk var i kontakt med [Klager] om dommen fra Signaturaen, og at han af flere omgange har indvilget i baggrundssamtaler om sagen. Dette er sket både mundtligt og skriftligt, og han har selv læst dommens konklusion højt for Berlingske, hvilket avisen kan dokumentere med en lydfil. Herudover har han henvist til artikler i både Weekendavisen og Kristeligt Dagblad om dommen.

Berlingske har henvist til den mailkorrespondance, som mediet havde med [Klager] før offentliggørelsen, hvor han svarede på kritikpunkterne, men hvor det efterfølgende blev aftalt, at Berlingske ikke ville bringe svarene, selv om det fra begyndelsen var gjort klart, at besvarelsen var til citat. Berlingske har i den forbindelse henvist til følgende uddrag fra korrespondancen:

”3. Femten måneder EFTER dette forløbs afslutning får biskoppen klager fra fem personer, - jeg har set det ham tilsendte i Rom, - over, at jeg forskellige steder som vikar fejrer messe. I stedet for at afvise klagerne, vælger han påny at udstille mig, idet han offentligt, - udenfor vort domicil, - forbyder mig så at sige alt. Jeg må i hans bispedømme ikke udføre hverken præste- eller lægmandstjenester, heller ikke være organist. Han skriver til mig, at jeg, hvis jeg ikke respekterer forbuddet, må forvente konsekvenser, og at jeg, hvis jeg er utilfreds, kan jeg klage i Rom. Efter at have holdt situationen ud i små to år, klagede jeg. Jeg fik sagen antaget, og jeg fik ret. Videre behøver jeg ikke at berette. Både Kr. Dagblad og Weekendavisen har dækkende skrevet om det i 2018, hvoraf det osse fremgår, at biskoppen kun på ét punkt har opfyldt Højesterets (Signaturas) afgørelse, nemlig ophævelsen af den totale blokade. Dommens krav om korrekt videregivelse (’ulovlig’ er blevet til uberettiget’) og rehabilitering af min person har aldrig fundet sted.”

I forhold til omtalen af dommen fra Signaturaen har Berlingske anført, at det i artiklen tydeligt kildeangives, at oplysningerne primært stammer fra Weekendavisens omtale fra 2018, hvor der i artiklen citeres direkte fra dommen, og hvor [Klager]s udlægning af den tillige gives. [Klager] har også selv henvist til denne artikel på sin blog. Derfor er det ikke korrekt, når [Klager] har anført, at Berlingske alene benytter oplysninger fra ham, da Berlingske ikke har bragt oplysninger, som han har givet avisen som baggrundsinformation.

[Klager] er herudover både telefonisk og skriftligt blevet oplyst om, at Berlingske påtænkte at omtale afgørelsen fra Signaturen, og Berlingske bad i den forbindelse om en kommentar fra [Klager], som har haft rig lejlighed til at forklare sin udlægning af dommen.

- beskyldningerne i bogen af [Person 1]

Berlingske har anført, at bogens forfatter, [Person 1], over for Berlingske tydeligt har navngivet [Klager] som den påståede overgrebsmand, hvilket også klart fremgår af artiklerne. Dette er [Klager] også blevet oplyst om i en mail, og det er derfor ikke korrekt, som anført af [Klager], at de fremsatte beskyldninger ikke personligt er fremsat over for den undersøgende journalist.

Overskrifternes dækning

- forsideomtalen og overskriften bragt den 18. februar 2023

Berlingske ses ikke at have kommenteret dette punkt.

- forsideomtalen og overskriften bragt den 26. februar 2023

Berlingske har anført, at formuleringen i forsideomtalen om, at Vatikanets øverste domstol ”holdt hånden over præsten” henviser til den kendsgerning, at Signaturaen valgte at støtte ham i sagen om biskoppens sanktion over for ham. Dette er inden for de vide rammer for rubriksprog, og der er fuld dækning for at anvende formuleringen i en underrubrik. Herudover fremgår sagens detaljer om det konkrete forløb tydeligt af artiklen.

I forhold til anvendelsen af ordet ”straf” i overskriften ” [Person 1] meldte præst for overgreb og kirken pensionerede ham – men senere ophævede Vatikanets domstol hans straf” har Berlingske anført, at ordet ikke henviser til en juridisk straf idømt af en domstol, men til ordets mest enkle betydning og har i den forbindelse henvist til definitionen af ordet, som ifølge Den Danske Ordbog er en ”ubehagelig handling eller tilstand, som man udsætter nogen for til gengæld for en forsyndelse, som vedkommende har gjort sig skyldig i”. Der er derfor dækning for at betegne biskoppens sanktion som en straf.

Berlingske har videre anført, at det i artiklen nævnes udtrykkeligt, at [Klager] ikke er blevet dømt ved en domstol.

Aftalen om medvirken – mediets handlemåde

Berlingske har anført, at avisen allerede i januar 2023 informerede [Klager] om, at avisen ville se på sagen for at udøve god presseskik og afsøge flest mulige vinkler.

[Klager] havde indledningsvis baggrundssamtaler med Berlingske, og avisen var efterfølgende særdeles klar i sin kommunikation med ham om de relevante spørgsmål, avisen havde at stille ham til artiklen.

Efter den første mail til [Klager], som Berlingske sendte den 4. januar 2023, har der løbende være flere timers baggrundssamtaler, der udelukkende er brugt som baggrund, men som har haft til formål at informere [Klager] om avisens arbejde og at forsøge at afdække alle nuancer i håndteringen af sagen. Her blev [Klager] også orienteret om, at Berlingske ville beskrive håndteringen af hans sag, og at dette ikke kunne ske uden også kort at beskrive selve sagen. Han afviste mundtligt at kommentere dette, men for god ordens skyld forelagde Berlingske

også samtlige kritikpunkter pr. mail for at give ham mulighed for at kommentere og svare på kritikken. Dette ændrede ikke ved Berlingskes oprindelige aftale med ham om, at de forudgående samtaler var til baggrund.

I forhold til det af [Klager] anførte om, at Berlingske forsøgte at bondefange ham ved at fremsætte beskyldninger, som ikke tidligere har været fremsat, har Berlingske anført, at han selv – både på sin egen blog og over for Berlingskes journalist – har udtalt, at beskyldningerne i den omtalte bog "[Bogtitel]" omhandler ham. Avisen har således ikke forsøgt at bondefange ham til at bekræfte, at beskyldningerne i bogen omhandler ham. At tilbyde ham at kommentere beskyldningerne skriftligt anser avisen alene som udtryk for god presseskik.

Berlingske har videre anført, at avisen ikke direkte har brugt de oplysninger, som [Klager] gav til mediet, og som han oplyste, at han ikke ville citeres for. Berlingske har derimod lænet sig op ad og citeret og krediteret en artikel fra Weekendavisen med overskriften "*Den endelige dom*", bragt i 2018, hvor [Klager] selv medvirker, og hvor mediet derfor antager, at han ønsker dommen omtalt.

Også Kristeligt Dagblad har i artiklen "*Vatikanet underkender katolsk biskop i sag om dansk præst*", bragt i 2018, omtalt sagen i en artikel, hvor [Klager] også selv medvirker.

Berlingske har herudover henvist til, at [Klager] på sin egen blog i 2018 også har omtalt sagen og har henvist til et uddrag fra indlægget med overskriften "*Hold ud, hold ud, hold ud!! (30)*":

"Altså: Kort og godt! VI vender tilbage til 23. april, hvor jeg, – som det fremgår af kap. 33, – foreslog, at vi lissågodt først som sidst kan meddele statssekretæren om biskoppens afslag på at iagttage vægtige passager i dommen, som kun svært kan overses:

Vigtigt forbliver biskoppens forpligtigelse overfor præsten, som med skrivelser til bispedømmet med urette blev anklaget for svære fejl, samt forpligtelsen af samme biskop til på ret måde at informere de troende om den uretfærdigt beskyldte præsts uskyld (jvf. Can. 384), – desto mere, da der var en offentlig negativ reaktion mod præsten.

Ingen kan overse, at biskoppens restriktioner har ladet præsten tilbage uden nogensomhelst form for forsvar, og at biskoppen intet har foretaget sig for at rehabilitere præstens rygte. I stedet blev hans rygte forværret, fordi alle sognepræster blev opfordret til, ikke at invitere ham. På dén måde blev det endnu sværere at genoprette præstens gode rygte.

Når alt tages i betragtning står det med moralsk sikkerhed fast, at de proportionsforhold, som ér at iagttage ved enhver afgørelse og ved ethvert dekret, er blevet tilsidesat.

Bemærkelsesværdigt ér det, at dommen fra Rom ikke direkte påbyder biskoppen nogetsomhelst konkret, – bortset at informere korrekt om dommens udfald, hvilken har i sandhed IKKE har gjort, idet han på intet tidspunkt har meldt ud, at Signaturæen har dømt ham for at handle kirkeretsligt ulovligt:

1. dels med henblik på de seks-årige uhyrlige restriktioner overfor mig = han har gjort noget, som han bestemt ikke skulle have gjort
 2. dels med henblik på den totalt manglede beskyttelse af mig og mit rygte. = han har undladt noget, som han bestemt skulle have gjort.
- Implicit ligger det således i udtalelserne, at han, for ikke fortsat at være 'ulovlig', må rette ind!"

Berlingske har anført, at den katolske kirke efter en undersøgelse af anklagerne fandt, at disse var troværdige, og at kirken endda havde frygtet, at det kunne ske igen. Sagen er af åbenlys interesse for offentligheden, og artikelserien handler om, hvordan den katolske kirke som en institution og magtinstitution håndterer anklager og tidligere forløb om overgreb på blandt andre børn. Det er Berlingskes vurdering, at [Klager] spiller en central rolle i det af-dækkede forløb, og det er Berlingskes vurdering, at han i kraft af sit virke som kappellan, sognepræst, administrator, forstander m.v. bærer gyldne kæder. Berlingske har herudover påpeget, at [Klager]s argumenter og svar om forløbet er beskrevet i artiklen til trods for hans afvisning af at medvirke i et egentligt interview.

Der har således været tale om en helt almindelig redaktionel proces, hvor der indledningsvist blev ført en række baggrundssamtaler for at forstå sagen bedst muligt, og hvor der afslutningsvist blev givet mulighed for at besvare alle tænkelige kritikpunkter for de involverede parter.

I forhold til brug af lydoptager har Berlingske bemærket, at mediet har optaget baggrundsinterviewet med [Klager] og har henvist til, at en lydoptager er et journalistisk arbejdsredskab, som nævnet ikke har praksis for at kritisere brugen af.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Jesper Rothe, Mads Sandemann, Maria Becher Trier og Marlene Borst Hansen.

Kompetence

Pressenævnet bemærker, at det følger af medieansvarslovens § 34, at "massemediernes indhold og handlemåde" skal være i overensstemmelse med god presseskik. Det er således mediet og ikke den enkelte journalist, som er part i Pressenævnets sag.

Nævnet bemærker videre, at det følger af medieansvarslovens § 43, at Pressenævnet træffer afgørelse i sager om, hvorvidt der er sket offentliggørelse i strid med god presseskik, jf. § 34, og hvorvidt et massemedie efter reglerne i lovens kapitel 6 er forpligtet til at offentliggøre et genmæle. Spørgsmål om, hvorvidt der er sket overtrædelse af straffelovens bestemmelser om ærekrænkelser hører under domstolene og falder uden for nævnets kompetence.

God presseskik

*Privatlivets fred**- omtale ved navn, adresse og brug af billede*

[Klager] har klaget over, at Berlingske har omtalt ham ved navn og bragt et billede af ham samt omtalt hans adresse, selv om han havde anmodet mediet om at blive anonymiseret.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse, jf. punkt B.1.

[Klager] er omtalt i forbindelse med omtalen af forholdene i den katolske kirke i Danmark. Af artiklen fremgår det om [Klager]s beskæftigelse:

”Et kapel på [Adresse X]

Blot fire måneder efter, at [Klager] var pensioneret, købte den katolske kirke i august 2011 ifølge BBR-registeret pludselig et hus på [Adresse X] i [Bynavn E]. Her flyttede [Person 1] ind og indrettede et ordenshus som en del af den katolske [Benævnelse] orden med tilhørende kapel, jomfru Mariafigurer og katolske kors. Billeder fra stedet viser alterlys, rækker med kirkebænke og et lille alterbord, hvorfra [Person 1] den dag i dag afholder messer.”

Oplysningerne om [Klager]s virke ses ikke at være bestridt. Uanset at det omtalte kapel ikke er en del af folkekirken, men den katolske kirke, finder nævnet, at [Klager] i forbindelse med udøvelsen af sit hverv beklæder en betroet stilling, og at han i den henseende er at betragte som en offentlig person.

[Klager] må derfor i den forbindelse, i højere grad end privatpersoner, tåle kritisk omtale af sin person og handlinger, især når emnet er af klar almen interesse, hvilket må anses for at være tilfældet.

Nævnet finder på den baggrund, at [Klager] må tåle omtale med navns nævnelse i sammenhæng med omtale af hans tilknytning til den katolske kirke i Danmark, herunder oplysninger om den adresse, hvor hans kapel ligger. Nævnet har i den forbindelse endvidere lagt vægt på, at [Klager] løbende, siden anklagerne mod ham kom frem, selv har omtalt sagen, og at han på sin blog, der er offentligt tilgængelig, samt i andre medier har været omtalt i forbindelse med sagen. Nævnet finder på samme baggrund endvidere ikke anledning til at kritisere anvendelsen af billedet af klager. Nævnet udtaler ikke kritik.

Korrekt information og forelæggelse

[Klager] har klaget over, at artiklerne indeholder ukorrekt information, som Berlingske ikke har faktatjekket.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte. Oplysninger, der kan være skadelige, krænkende eller

virke agtelsesferringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende, jf. punkt A.1 og A.3.

Pressenævnet bemærker generelt, at redaktøren i overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet som udgangspunkt er berettiget til at beslutte, hvad man vil bringe i mediet. Det vil sige, at det ligger inden for grænserne af redaktørens redigeringsret at undlade at omtale forhold, der for en af parterne eller andre forekommer centrale, ligesom det er op til redaktøren at vælge og fravælge materiale og kilder, så længe de indholdsmæssige krav til den bragte information iagttages. Det bemærkes dog generelt, at et medie (redaktøren) på baggrund af sin egen eller sine medarbejders adfærd kan have forpligtet sig til at bringe en given omtale.

Pressenævnet bemærker videre, at det følger af medieansvarslovens § 12, at redaktøren er ansvarlig for indholdet af en artikel eller udtalelse, som har været bragt navngiven i et andet massemedie, og som gengives i redaktørens skrift. Det forhold, at en artikel oprindeligt er offentliggjort af et andet medie, ændrer således ikke Berlingskes ansvar for at overholde god presseskik. Berlingske skal stille samme krav til korrektheden i formidlingen af andres nyheder, som de stiller til deres egne nyheder. Det er samtidig Pressenævnets opfattelse, at medier, som bringer citathistorier, som udgangspunkt selvstændigt bør søge at indhente en kommentar fra den, de krænkende oplysninger vedrører.

- omtale af dommen fra Signaturaen

[Klager] har klaget over, at omtalen af dommen fra Signaturaen ikke er korrekt, og at Berlingske ikke har kunne faktatjekke udsagnene, idet han afslog at fremsende dommen og at Berlingske herudover ikke har klarlagt, hvilke forhold, der skulle være tale om. Berlingske har heroverfor anført, at Berlingske fra bogens forfatter har fået oplyst, at anklagerne var rettet mod [Klager].

Af artiklen fremgår det:

”Med Vatikanets velsignelse

Signaturaen er den øverste appeldomstol og tilsynsførende med den katolske kirkes retssystem. Den katolske kirkes højesteret. Kun Paven figurerer som en højere myndighed.

Dens afgørelser er endelige inden for den katolske kirkes såkaldte kanoniske love, og Signaturaen har blandt andet kompetencer til at træffe afgørelser i sager om disciplinære sanktioner. Og det var netop, hvad der skete i sagen mod [Klager].

[Klager], der gennem alle årene har fastholdt sin uskyld og afvist anklagerne fra blandt andre [Person 1], gik i 2014 via en advokat til Signaturaen i Rom. Han klagede over, at den danske biskop havde sanktioneret ham, så han ikke længere måtte vikariere som præst i offentlige kirker, men udelukkende måtte holde messe i sit eget kapel i [Bynavn E].

Efter tre år – i 2017 – afsagde tre kardinaler og to biskopper den endelige dom: Sanktionerne mod [Klager] skulle ophæves.

Ifølge Berlingskes oplysninger mente Signaturaen ikke, at der var balance mellem biskoppens begrundelse og den straf, [Person 1] modtog. Biskoppens grunde var ganske enkelt utilstrækkelige, lød det i den latinske dom, som blev sendt udelukkende til den danske biskop og [Person 1] selv, og som Weekendavisen tidligere har kunnet referere fra.

Da der ikke var faldet dom mod [Person 1], fandt Signaturaen det heller ikke sandsynliggjort, at [Person 1] atter ville begå overgreb. I dommen lægges der samtidig vægt på, at [Person 1] tilsyneladende angrede forholdene, men Berlingske har ikke kunnet få klarlagt hvilke forhold, der skulle være tale om.

Udfaldet var, at [Klager] med domstolens velsignelse igen kunne fungere som præst i offentlige kirker.”

Pressenævnet finder, at Berlingske i omtalen har taget de fornødne forbehold for, at der er tale om en gengivelse af oplysningerne fra et andet medie, og at omtalen således ikke udgør en tilsidesættelse af de presseetiske regler. Nævnet bemærker i den forbindelse, at det tydeligt fremgår, at [Klager] gennem alle årene har fastholdt sin uskyld og afvist anklagerne. Nævnet finder på den baggrund ikke anledning til at kritisere Berlingskes omtale af dommen fra Signaturaen.

- beskyldningerne i bogen af [Person 1]

[Klager] har klaget over, at Berlingske i artiklerne omtaler, at han skulle være den præst, der er omtalt uden navn i [Person 1]s bog "[Bogtitel]", og at avisen ikke over for ham har oplyst, at beskyldningerne var fremsat mod ham.

Det er nævnets opfattelse, at omtalen af [Person 1]s bog indeholder beskyldninger, der kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for [Klager], og som derfor skal forelægges.

Det fremgår af sagen, at Berlingske forud for offentliggørelsen af artiklerne den 3. februar 2023 forelagde følgende for [Klager]:

”Kære [Klager], Først og fremmest tak for din tid og snakke om dine oplevelser. Jeg citerer dig selvfølgelig ikke for noget som helst i artiklen, men det har stadig været en stor hjælp for at forstå nogle af nuancerne. Jeg har noteret mig, at du ikke ønsker at kommentere, men som jeg sagde i telefonen, kommer vi til at skrive om den gamle sag - med særligt fokus på den efterfølgende håndtering fra kirkens side. Vi bruger blandt andet advokatundersøgelsen fra 2012 og flere af de ældre artikler, der blandt andet omhandler dommen fra Signaturaen.

I artiklen har vi også et par udpluk fra [Person 1]s bog '[Bogtitel]' og et kortere interview med ham. De anklager skal du selvfølgelig have lov til at se og kommentere på - hvis du vil, selvfølgelig.”

Af det skriftlige svar, som [Klager] sendte til Berlingske den 7. februar, fremgår følgende blandt andet:

”2. Nu ser jeg, at du, - trods det anførte, - alligevel går til de gamle beskyldninger. Og stiller mig spørgsmål angående disse. Jeg afviser konsekvent at deltage i en fornyet opkogning af et forløb, som korrekt er afsluttet, idet jeg offentligt indgående tidligere har besvaret ALT omkring dette emne. Osse videregivet katolsk orienterings daværende redaktør og biskoppelig rådgiver [Person 3]s anmeldelse af [Person 1]s bog: ”Hvis jeg skulle blive overbevist om, at [Klager] har gjort, hvad han beskyldes for, skyldes det ikke [Person 1]s bog.”

Pressenævnet lægger på denne baggrund til grund, at [Klager] forud for offentliggørelsen blev gjort bekendt med, at Berlingske antog, at anklagerne i bogen vedrørte ham, og at han i den forbindelse fik mulighed for at kommentere eller afvise disse. Nævnet finder på den baggrund ikke anledning til at kritisere Berlingske for omtalen, der ses at have tilstrækkelig dækning i de faktiske forhold, idet nævnet samtidig bemærker, at [Klager] også selv offentligt har omtalt sagen og i den forbindelse også har nævnt [Person 1]. Nævnet udtaler ikke kritik.

Overskrifternes dækning

[Klager] har klaget over, at forsideomtalen ”*Katolske præster arbejder videre trods krænkelser og børneporno*” og overskriften ”*Katolske præster arbejder videre trods krænkelser*”, der blev bragt den 18. februar 2023, samt for forsideomtalen ”*Pavens domstol beskyttede præst beskyldt for overgreb*” og overskriften ”*[Person 1] meldte præst for overgreb og kirken pensionerede ham – men senere ophævede Vatikanets domstol hans straf*” samt underrubrikken, der blev bragt den 26. februar 2023, er misvisende.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at overskrifter og mellemrubrikker i form og indhold skal have dækning i den pågældende artikel eller udsendelse, jf. punkt A.6.

- forsideomtalen og overskriften bragt den 18. februar 2023

[Klager] har klaget over, at overskriften er misvisende, fordi den i sammenhæng med forsideomtalen får det til at lyde som om, at der er konstateret krænkelser.

Af forsideomtalen fremgår blandt andet følgende:

”Katolske præster arbejder videre trods krænkelser og børneporno”

Af overskriften til artiklen fremgår:

”Katolske præster arbejder videre trods krænkelser”

Af artiklens underrubrik fremgår:

”De er blevet anklaget for krænkelser, overgreb eller idømt bøder for seksualforbrydelser i Danmark. Alligevel har fem katolske præster i årevis kunnet fortsætte deres virke i kirken. Dét på trods af kirkens løfter om at slå hårdt ned på krænkere.”

Af artiklen fremgår blandt andet:

”Én havde 45 filer med børneporno liggende på sin computer i Nord[Landsdel]. En anden havde flere gange beluret afklædte skolepiger helt ned til 14-års-alderen. To andre blev beskyldt for seksuelle overgreb af børn og unge voksne, mens en sidste fik en tjenstlig påtale fra biskoppen for upassende adfærd på en katolsk skole i [Bynavn F].

[...]

De tre resterende sager har alle tidligere været omtalt i medierne. Det drejer sig om [Bynavn D]-præsten [Person 6] samt [Bynavn E]præsten [Klager], der begge i 2010 blev beskyldt for at have krænkede drenge eller unge mænd. Beskyldninger, der blev vurderet som »troværdige« i kirkens egen advokatundersøgelse af sagerne i kølvandet på mediedækningen. Da forholdene var forældede efter daværende lovgivning, blev præsterne aldrig retsforfulgt, og begge fik lov til at fortsætte som præster i Danmark.

Pressenævnet finder, at formuleringen af overskriften ikke tilsidesætter god presseskik. Nævnet har lagt vægt på, at artiklen indeholder omtale af fem præster, og at overskriftens formulering er udtryk for Berlingskes opsummering af den samlede omtale. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at det af underrubrikken fremgår, hvilke forskellige anklager og sanktioner, de forskellige præster er blevet mødt med. I brødteksten er præsterne angivet ved navn, og det fremgår således, at [Klager] ikke er dømt for nogle forhold. Nævnet finder på den baggrund, at der er tilstrækkelig dækning for formuleringen af overskriften i artiklen. Nævnet udtaler ikke kritik.

- forsideomtalen og overskriften bragt den 26. februar 2023

[Klager] har klaget over, at forsideomtalen, overskriften og underrubrikken er misvisende.

Af forsideomtalen fremgår følgende overskrift:

”Pavens domstol beskyttede præst beskyldt for overgreb”.

Af forsideomtalen fremgår følgende:

”En dansk katolsk præst blev for år tilbage beskyldt for flere overgreb. Den danske katolske kirke fandt beskyldningerne troværdige og forsøgte at straffe præsten. Men Vatikanets øverste domstol skred ind og holdt hånden over præsten.

»Fuldstændigt uforståeligt,« siger ét af ofrene, [Person 1] (billedet), i dag.”

Af overskriften til artiklen fremgår:

”[Person 1] meldte præst for overgreb og kirken pensionerede ham – men senere op-hævede Vatikanets domstol hans straf”

Af artiklens underrubrik fremgår:

”Som barn blev [Person 1] misbrugt af en katolsk præst i [Bynavn A]. Men da han stod frem med sin historie, valgte Vatikanets egen domstol at holde hånden over præsten, der fik lov til at fortsætte i embedet. »Det gør ondt at være vidne til,« siger [Person 1] i dag.”

Uanset, at der er tale om en diskretionær eller disciplinær sanktion, finder Pressenævnet, at der er tilstrækkelig dækning for forsideomtalen og overskriften om, at Pavens domstol beskyttede præst beskyldt for overgreb, og at Vatikanets domstol ophævede straffen. Nævnet har lagt vægt på, at formuleringerne fremstår som Berlingskes subjektive vurdering af forløbet, der har dækning i de faktiske forhold, herunder at den ansættelsesretlige sanktion blev ophævet, og nævnet finder dermed henset til den konkrete sammenhæng, som overskrifterne er bragt i, ikke anledning til at kritisere Berlingske.

Nævnet finder imidlertid, at formuleringen i underrubrikken om, at ”Som barn blev [Person 1] misbrugt af en katolsk præst i [Bynavn A]” fremstår som en faktisk oplysning, der på baggrund af sagens oplysninger ikke ses at have tilstrækkelig dækning i de faktiske forhold. Nævnet har lagt vægt på, at [Klager] ikke er dømt i sagen. Det kan ikke ændre herpå, at det fremgår af brødteksten, at [Klager] gennem alle årene har fastholdt sin uskyld og afvist anklagerne. Nævnet udtaler kritik.

Aftalen om medvirken – mediets handlemåde

[Klager] har klaget over, at Berlingske forsøgte at bondefange ham ved indledningsvis at bede ham om baggrundsinformation for herefter at rette konkrete beskyldninger mod ham og optage samtalen med ham uden hans samtykke.

Pressenævnet bemærker generelt, at redaktøren i overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet som udgangspunkt er berettiget til at beslutte, hvad man vil bringe i mediet. Det vil sige, at det ligger inden for grænserne af redaktørens redigeringsret at undlade at omtale forhold, der for en af parterne eller andre forekommer centrale, ligesom det er op til redaktøren at vælge og fravælge materiale og kilder, så længe de indholdsmæssige krav til den bragte information iagttages. Det bemærkes dog generelt, at et medie (redaktøren) på baggrund af sin egen eller sine medarbejderes adfærd kan have forpligtet sig til at bringe en given omtale.

Det fremgår af sagen, at Berlingske den 4. januar 2023 sendte en mail til [Klager], hvoraf følgende fremgår:

”Kære [Klager], Jeg er journalist ved Berlingske og kontakter dig, da vi researcher på en historie, hvor vi vil samle op på de sager om overgreb og krænkelser, der optog den katolske kirke for ca. ti år siden. En af de sager, der dengang blev nævnt, omhandlede jo som bekendt dig. Men allerede dengang gik kirken i Rom, som jeg forstår det, jo ind i sagen og underkendte den danske biskops sanktioner. Det er min forståelse, at sagen dengang blev afsluttet med en afgørelse fra den romerske

domstol, Den apostolske Signatur, fra den 29. november 2017 samt den definitive og fulde ordlyd af afgørelsen fra den 7. marts 2018.

Som udenforstående er det ekstremt svært at trænge til bunds i sådanne sager, og derfor vil jeg høre dig, om du vil give os indblik i denne afgørelse? Hvis sagen vitterligt blot er en afsluttet misforståelse vil vi ikke dykke nærmere ned i den. Jeg håber derfor, du vil lade os se de relevante dokumenter fra Signaturaen i Rom, der kan belyse sagen. Du er velkommen til at kontakte mig på [telefonnummer], hvis du lige vil høre nærmere. De bedste hilsner [Journalisten]”

På baggrund af sagens oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at [Klager] efter at have modtaget henvendelsen fra Berlingske indvilgede i at tale med avisen og give oplysninger til baggrund. Nævnet lægger endvidere til grund, at [Klager] gennem hele forløbet afviste at udtale sig til citat.

Pressenævnet finder på baggrund af indholdet af den indledende mail, som Berlingske sendte til [Klager], at det må have stået tilstrækkeligt klart for ham, at Berlingske i afdækningen ville omtale sagen, som omhandlede ham. Nævnet finder derfor ikke grundlag for at fastslå, at der mellem parterne var indgået en aftale om, at han ikke skulle medvirke, eller at sagen ikke skulle omtales. Nævnet finder endvidere, at Berlingske ikke i øvrigt har handlet i strid med god presseskik i forbindelse med de indledende drøftelser af sagen og forelæggelsen af beskyldningerne for [Klager].

På baggrund af sagens oplysninger lægger Pressenævnet endvidere til grund, at [Klager] ved telefonsamtalernes begyndelse var bekendt med, at han udtalte sig til en journalist.

Det er Pressenævnets opfattelse, at lydoptagelsen med klagers samtale med journalisten ikke udgør en skjult optagelse i de presseetiske regler punkt B.7.s forstand.

Det er endvidere nævnets opfattelse, at en lydoptager i dag må anses for at være et almindeligt journalistisk arbejdsredskab, og at en person, som taler med en journalist, må være forberedt på, at samtalen optages. Nævnet finder på den baggrund ikke grundlag for at kritisere, at telefonsamtalen blev optaget.

Nævnet finder ikke i øvrigt anledning til at udtale kritik af omtalen.

Offentliggørelse af Pressenævnets kendelse

I medfør af medieansvarslovens § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af Berlingske at offentliggøre følgende til Pressenævnets logo som illustration:

” [rubrik]

Pressenævnet kritiserer Berlingske

[underrubrik]

Berlingske får kritik for at bringe beskyldning som faktisk oplysning i en underrubrik

[tekst]

Berlingske omtalte i en artikelserie i februar måned en række sager om overgreb i den katolske kirke i Danmark. I en af artiklerne, bragt den 26. februar 2023, blev der i en underrubrik bragt en oplysning om, at en person som barn var blevet misbrugt af en katolsk præst. Den præst, som beskyldningerne var rettet mod, klagede til Pressenævnet over blandt andet omtalen af, at beskyldningerne fra den pågældende skulle rette sig mod ham. Pressenævnet fandt, at der ikke var dækning for formuleringen i underrubrikken. Nævnet lagde vægt på, at der var tale om en påstand, der ikke havde medført strafferetlige sanktioner mod den pågældende.

Pressenævnet har pålagt os at bringe ovennævnte meddelelse. Hele kendelsen fra Pressenævnet kan læses på pressenaevnet.dk”

Offentliggørelse i den digitale udgave

Offentliggørelse af nævnets kendelse skal ske snarest på de af mediets platforme, hvor den påklagede artikel har været bragt. Offentliggørelse skal bestå i en selvstændig artikel med Pressenævnets logo som illustration. Artiklen skal prioriteres, f.eks. med placering på en forside i mindst et døgn efter kritikens offentliggørelse. Pressenævnets offentliggørelses-tekst skal bringes uden reklamer i teksten.

Endvidere skal denne artikel være offentligt tilgængelig som en selvstændig artikel i overensstemmelse med prioriteringen af den påklagede artikel, og i en periode svarende til den periode, hvor den påklagede artikel har været tilgængelig. Endelig skal der oprettes et link med teksten ”Pressenævnet har udtalt kritik af artiklen” direkte til nævnets kendelse på www.pressenaevnet.dk ved starten af brødteksten i den påklagede artikel, hvis den fortsat er tilgængelig på hjemmesiden og ikke er ændret på de punkter, hvor nævnet har udtalt kritik. Skrifttype og layout bør svare til den opsætning, der i øvrigt anvendes i redaktionelle artikler i mediet.

Offentliggørelse i den trykte udgave

Offentliggørelse af nævnets kendelse skal ske snarest i den første eller en af de første udgaver, der offentliggøres efter nævnets kendelse.

Offentliggørelse skal ske til illustration af Pressenævnets logo og på det sted i mediet, hvor mediet har oplyst at ville offentliggøre kritik fra Pressenævnet. Har mediet ikke en fast rettelsspalte, skal offentliggørelse ske på det sted i mediet, der svarer til placeringen af den kritiserede artikel.

Skrifttype og layout bør svare til den opsætning, der i øvrigt anvendes i redaktionelle artikler i mediet.